

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoCsp/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2617206903
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2617206903.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holič a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobcu: R Collectors, s. r. o., IČO: 50 094 297, so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, proti žalovanej: R. S., nar. XX.X.XXXX, bytom L., U. XXX/XX, o zaplatenie 1.620,28 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Senica, č. k. 7Csp/185/2017-92 zo dňa 26. novembra 2019 - II. a III. výrok, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom II. výroku v časti úroku z omeškania 0,15 % ročne zo sumy 1.620,28 Eur od 1.11.2017 do zaplatenia p o t v r d z u j e a vo zvyšku, ako aj v III. výroku r u š í a v zrušenom rozsahu vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.620,28 Eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.620,28 Eur od 1.11.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom vo zvyšnej časti uplatnený nárok zamietol, III. výrokom žiadnej zo strán nepriznal nárok náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil použitím ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2 písm. k), § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka.

3. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po preskúmaní zmluvy dospel k záveru, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi len istinu z titulu poskytnutého úveru po čiastočnej úhrade v sume 79,72 Eur, teda sumu 1.620,28 Eur (spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne), v ostatnej časti žalobu zamietol (v časti úroku z omeškania vo výške 0,15 % ročne zo sumy 1.620,28 Eur od 1.11.2017 do zaplatenia, nakoľko táto časť je v rozpore s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.). Zmluvu o úvere č. 1318554332 uzavrel právny predchodca žalobcu a žalovaná dňa 13.11.2013 podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľskom úvere s predmetom poskytnutia úveru výške 1.700,- Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť v pravidelných 72 mesačných splátkach v sume po 47,- Eur, dohodnutej priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov 18,84 %. Právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 16.2.2015 predčasnú splatnosť úveru. Predmetná zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, keď spotrebiteľ má citovaných zákonných ustanovení má právo na informácie o tom, v akej sume splatil samotnú istinu úveru v mesačných dohodnutých splátkach, akú sumu z toho platí na úroky a v akej výške platí tie úroky. V danom prípade takýto údaj v zmluve absentuje. Pre absenciu tejto náležitosti zmluvy treba považovať tento spotrebiteľský úver za úver bez poplatkov a bez úrokov ako to vyplýva zo zákonného ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy. Vychádzajúc z uvedeného je potom žalovaná povinná vrátiť

žalobcovi hodnotu toho, čo jej žalobca poskytol bez akéhokoľvek navýšenia a po odpočítaní toho, čo už zaplatila. Žalobca žiada oprávnené úrok z omeškania, a preto zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, ktorý je v súlade s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.

4. Žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže žalobca mal v konaní úspech len čiastočný, a to v časti istiny v sume 1.620,28 Eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne z nesplatených istiny a v časti príslušenstva pohľadávky žalobu zamietol, a teda v tejto časti mala úspech žalovaná.

5. Proti tomuto rozsudku výlučne II. a III. výroku podal odvolanie žalobca, ktorým navrhol zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe vyhovieť v celom rozsahu, priznať mu náhradu trov konania vo výške 100 %, resp. navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Poukázal na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že nesúhlasí s názorom okresného súdu, že zmluva o úvere uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov. Úlohou zákonnej úpravy je zabezpečiť, aby spotrebiteľ vedel posúdiť rozsah svojho záväzku. Požiadavka, aby úverová zmluva obsahovala rozklad jednotlivých splátok v členení na istinu, úrok a poplatky nie je v súlade s požiadavkami Smernice 2008/48/ES. Z uvedeného tak vyplýva, že ani sankcia v podobe toho, že úver je poskytnutý bez úroku a poplatkov, ak neobsahuje rozklad jednotlivých splátok v členení na istinu, úrok a poplatky, nie je primeraná. V danom prípade nebola dohodnutá amortizácia istiny úveru a z tohto dôvodu sa náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch dá vyhovieť jedine nasledovným spôsobom, ktorý považuje za postačujúci. Zmluva o úvere obsahuje požadované náležitosti, keďže sa v nej uvádza, že (i) výška úveru, (ii) úrok je vyjadrený úrokovou sadzbou, (iii) výška mesačnej splátky, (iv) RPMN banky v %, (v) taktiež priemernú RPMN na trhu, (vi) celkovú výšku úveru, (vii) dátum 1. splátky, (viii) dátum nasledujúcich splátok, (ix) počet mesačných splátok, (x) dátum... Apeluje na znenie dôvodovej správy k zákonu č. 279/2017 Z. z., ktorý zo zákona č. 129/2010 Z. z. odstránil také znenie ust. § 9 ods. 2 písm. l), podľa ktorého zmluva o úvere mala obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zmluva o spotrebiteľskom úvere môže obsahovať aj prípadné iné zmluvné podmienky zakotvené v čl. 10 ods. 2 písm. u) smernice 2008/48/ES, avšak tieto podmienky musia byť individuálne dohodnuté so spotrebiteľom v rámci ich úverového zmluvného vzťahu, ako to vyplýva z bodu 57 predmetného rozsudku. Ustanovenie čl. 10 ods. 2 písm. u) smernice 2008/48/ES by sa nemalo podľa bodu 58 rozsudku vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 uvedenej smernice. Ak by sme predmetné ustanovenia ponechali v zákone č. 129/2010 Z. z., Slovenská republika by išla nad rámec podmienok stanovených smernicou.“ Sám zákonodarca v zmysle predmetnej dôvodovej správy tak ustálil potrebu eurokonformného výkladu zákona. V zmysle predmetného Zmluva o úvere nemusela obsahovať rozdelenie splátky úveru na istinu, úroky a poplatky. Považuje za dostatočné a v súlade so zákonom, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje vyčíslenie istiny, úroku a poplatku a zároveň určuje počet, výšku a termíny splatnosti jednotlivých splátok, ktorými sa má táto celková čiastka splatiť. Na podporu svojich argumentov poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/2018/2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/151/2012, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/677/2014, rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/56/2018 a sp. zn. 3Cdo/146/2017.

6. Žalovaná odvolanie nepodala, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadřila.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku

bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu je možné priznať len čiastočný úspech, keď rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom zamietajúcom II. výroku v časti úroku z omeškania 0,15 % ročne zo sumy 1.620,28 Eur od 1.11.2017 do zaplataenia vecne správny, v dôsledku čoho postupom podľa § 387 CSP uvedené potvrdil, avšak vo zvyšnej časti nie je vecne správny, preto postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) v spojení s § 391 ods. 1 CSP vo zvyšku II. výrok vrátane výroku o náhradu trov konania (III. výrok) zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Žalobca sa žalobou domáhal zaplataenia sumy 1.620,28 Eur, úrokov 1.582,79 Eur, úrokov vo výške 25,50 % ročne zo sumy 1.620,28 Eur od 1.11.2017 do zaplataenia, poplatkov 14,51 Eur, úrokov z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 1.620,28 Eur od 1.11.2017 do zaplataenia.

9. Vyhovujúci I. výrok nebol napadnutý odvolaním strán, preto nadobudol právoplatnosť.

10. Predmetom odvolacieho prieskumu sa stal napadnutý zamietajúci (II.) výrok (úrok 1.582,79 Eur, úrok 25,50 % ročne zo sumy 1.620,28 Eur od 1.11.2017 do zaplataenia, poplatky 14,51 Eur, úrok z omeškania vo výške 0,15 % ročne zo sumy 1.620,28 Eur od 1.11.2017 do zaplataenia) a závislý (III.) výrok o náhrade trov konania. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie správne s ohľadom právne posúdenie žalobcovho nároku, keď tento čiastočne zamietol.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 13.11.2013 požiadal žalobca právneho predchodcu žalovaného o poskytnutie úveru, keď vyplnil časť 2 označenú ako „Žiadosť o poskytnutie úveru“ uvedením výšky úveru 1.700,- Eur a doby splácania úveru 6 rokov, splácanie úveru k 20. dňu v mesiaci. Z časti 3 označenej ako „Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia - vyplní Poštovka“ vyplýva, že právny predchodca žalobcu uviedol výšku úveru 1.700,- Eur, výšku splátky 47,- Eur, dátum prvej platby do 20.12.2013, dátum ďalšej platby k 20. dňu v mesiaci, dátum konečnej splatnosti úveru 20.11.2019, počet splátok 72, úrokovú sadzbu 25,50 % ročne, RPMN 28,70 %, priemernú RPMN na trhu 18,74 %, celkovú výšku nákladov 1.601,36 Eur.

12. Súd prvej inštancie vyhodnotil právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou za spotrebiteľský, na ktorý je potrebné aplikovať najmä Občiansky zákonník, zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

13. Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že spotrebiteľ nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ dobromyseľne uzaviera zmluvu a právom očakáva, že dodávateľ ako odborník, "profesionálne znalý podnikateľ" dodáva tovar alebo služby so zárukou kvality.

14. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v podanom odvolaní. S ohľadom na obsah podaného odvolania žalobca v podanom odvolaní nenapádal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie vo vzťahu k nepriznaniu úroku z omeškania 0,15 % ročne zo sumy 1.620,28 Eur od 1.11.2017 do zaplataenia, preto odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné ako stotožniť sa so záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odseku 18 odôvodnenia napadnutého rozsudku a zamietnutie žaloby v tejto časti postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

15. Žalobca napadol odvolaním aj zamietnutie žaloby v časti úrokov 1.582,79 Eur, úrokov 25,50 % ročne zo sumy 1.620,28 Eur od 1.11.2017 do zaplataenia, poplatkov 14,51 Eur s odvolaním sa na nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, ktorý aplikoval § 9 ods. 2 písm. f) a v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch.

16. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny

predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

17. Súd prvej inštancie posúdil nárok žalobcu podľa zákona o spotrebiteľských úveroch upravujúceho zmluvu o spotrebiteľskom úvere (§ 1 ods. 2), keď uzavrel, že uzavretá zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľskou zmluvou (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka).

18. Uzavretú zmluvu o spotrebiteľskom úvere aj odvolací súd hodnotí za zmluvu spotrebiteľskú tak, ako to uzavrel správne aj súd prvej inštancie, a nespochybnil ani žalobca. Právny predchodca žalobcu ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalovanej, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Predmetom zmluvného vzťahu bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru za podmienok dojednaných v úverovej zmluve. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné. Okrem toho v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi úverovej zmluvy ňou založený je nevyhnutné posudzovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah posudzovať podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

19. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej aj „smernica“), zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

20. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. i) smernice, zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady; amortizačná tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere.

21. Podľa čl. 10 ods. 3 smernice, keď sa uplatňuje odsek 2 písm. i), veriteľ sprístupní pre spotrebiteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

22. Súdny dvor Európskej únie v rozsudku zo dňa 9. novembra 2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová (ďalej aj „rozsudok vo veci C-42/15“) konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50. rozsudku), článok 10 ods. 2 písm. h) smernice stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (bod 52. rozsudku). Ďalej konštatoval, že z článku 10 ods. 2 písm. i) a článku 10 ods. 3 smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53. rozsudku), že pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti smernice 2008/48, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55. rozsudku). Tiež konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice

2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59. rozsudku).

23. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

24. V úvode všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa uvádza, že predložený návrh zákona „je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Uplatňovaním tejto novej úpravy bude slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva, čo prispeje k posilneniu dôvery a právnej istoty spotrebiteľov a poskytovateľov spotrebiteľských úverov najmä pri cezhraničných transakciách“. V závere všeobecnej časti dôvodovej správy k uvedenému zákonu sa konštatuje, že predkladaným zákonom je smernica transponovaná do slovenského právneho poriadku v plnom rozsahu.

25. V dôvodovej správe k ustanoveniu § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sa zdôrazňuje zásadný význam ochrany spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má mať dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (v zmluve musí byť zrozumiteľne uvedené, aká je celková výška a mena poskytnutého spotrebiteľského úveru, prípadne strop, do ktorého spotrebiteľ môže opakovane čerpať finančné prostriedky). Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

26. Smernica je špecifickým prameňom práva (norma práva) Európskej únie a vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-212/07, bod 110.).

27. Rozsudok vo veci C-42/15 konštatoval, že smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú (resp. vyskytovali) pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“ (článok 10 ods. 2 písm. h) smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere ... musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“ (§ 9 ods. 2 písm. k/) zákona o spotrebiteľských úveroch). Ako už bolo uvedené, úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch

a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, bolo transponovať smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 smernice.

28. V obdobnej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018 uvádza: „Eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. V predmetnom konaní nebolo sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že vymedzuje tiež celkovú výšku úroku, výšku mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termíny splátok. Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) (písm. l) od 1.4.2015 do 30.4.2018) zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Dovolací súd v súvislosti s tým poznamenáva, že aj v zmysle rozsudku zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky.“

29. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje tiež na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k danej otázke, a to uznesenie sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.4.2018. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v tomto rozhodnutí tiež venoval výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) (písm. l) od 1.4.2015 do 30.4.2018 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého je zrejماً možnosť a tým aj nutnosť eurokonformného výkladu daného ustanovenia s poukazom na článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS. Z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.4.2018 vyplýva: „Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, istinu, úverový úrok a iné platby“.

30. Obdobne rozhodol Najvyšší súd aj vo veciach sp. zn. 3Cdo/56/2018 z 17.4.2018, sp. zn. 4Cdo/187/2017 z 23.4.2018.

31. Vychádzajúc z účelu smernice, právnych záverov vyjadrených v rozsudku vo veci C-42/15, účelu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie Najvyšším súdom Slovenskej republiky odvolací súd uzavrel, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky.

32. Zákonom č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení oznámenia o oprave chyby č. 299/2017 Z. z., došlo k zmene (medziiným) ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok“. V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnuté so zreteľom na závery vyjadrené v rozsudku vo veci C-42/15. Od uvedeného dňa sa teda legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo (podľa vyššie uvedeného názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) možné a potrebné prekenuť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

33. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu vrátane citovanej judikatúry potom predmetná zmluva o úvere obsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a záver súdu prvej inštancie o tom, že predmetný spotrebiteľský úver sa považuje v dôsledku absencie tohto údajaja za bezúročný a bez poplatkov podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona potom nie je opodstatnený a dôvodný. Vzhľadom na opodstatnenosť odvolacej námietky, že preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení o otázke splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcej z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona, ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, odvolací súd uzatvára, že odvolanie žalobcu je v tomto smere dôvodné.

34. Vzhľadom na nesprávny právny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru označený už v odseku 33 sa potom súd prvej inštancie nezaoberal právnou a vecnou dôvodnosťou žalobcom uplatnených nárokov úrokov a úrokov z omeškania, poplatkov zo spotrebiteľskej zmluvy a v tomto smere nevykonal ani potrebné dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie veci. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na ustanovenie § 295 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého v danom spore, ktorý je sporom s ochranou slabšej strany, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, pričom súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takéto dôkazy.

35. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie má podrobiť predmetnú úverovú zmluvu kontrole za účelom zistenia, či táto obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a iba v prípade, že tomu tak nebude postupovať podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

36. S poukazom na vyššie uvedené bolo potom nevyhnutným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom II. výroku v časti úroku 1.582,79 Eur, úroku 25,50 % ročne zo sumy 1.620,28 Eur od 1.11.2017 do zaplataenia, poplatkov 14,51 Eur (§ 389 ods. 1 písm. b/, c/ Civilného sporového poriadku) vrátane výroku o náhrade trov konania a vec vrátil súdu prvej inštancie v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

37. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne vec v zrušenom rozsahu preskúmať, zaoberať sa pritom vecnou aj právnou správnosťou a dôvodnosťou žalobcom uplatnených nárokov (úrok 1.582,79 Eur, úrok 25,50 % ročne zo sumy 1.620,28 Eur od 1.11.2017 do zaplataenia, poplatky 14,51 Eur), za tým účelom v súlade s ustanovením § 295 Civilného sporového poriadku doplniť dokazovanie, jeho výsledky opätovne komplexne vyhodnotiť, posúdiť podľa príslušných hmotnoprávných ustanovení a následne znova vo veci rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť vrátane výroku o náhrade trov konania.

38. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je

však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

39. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

40. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).